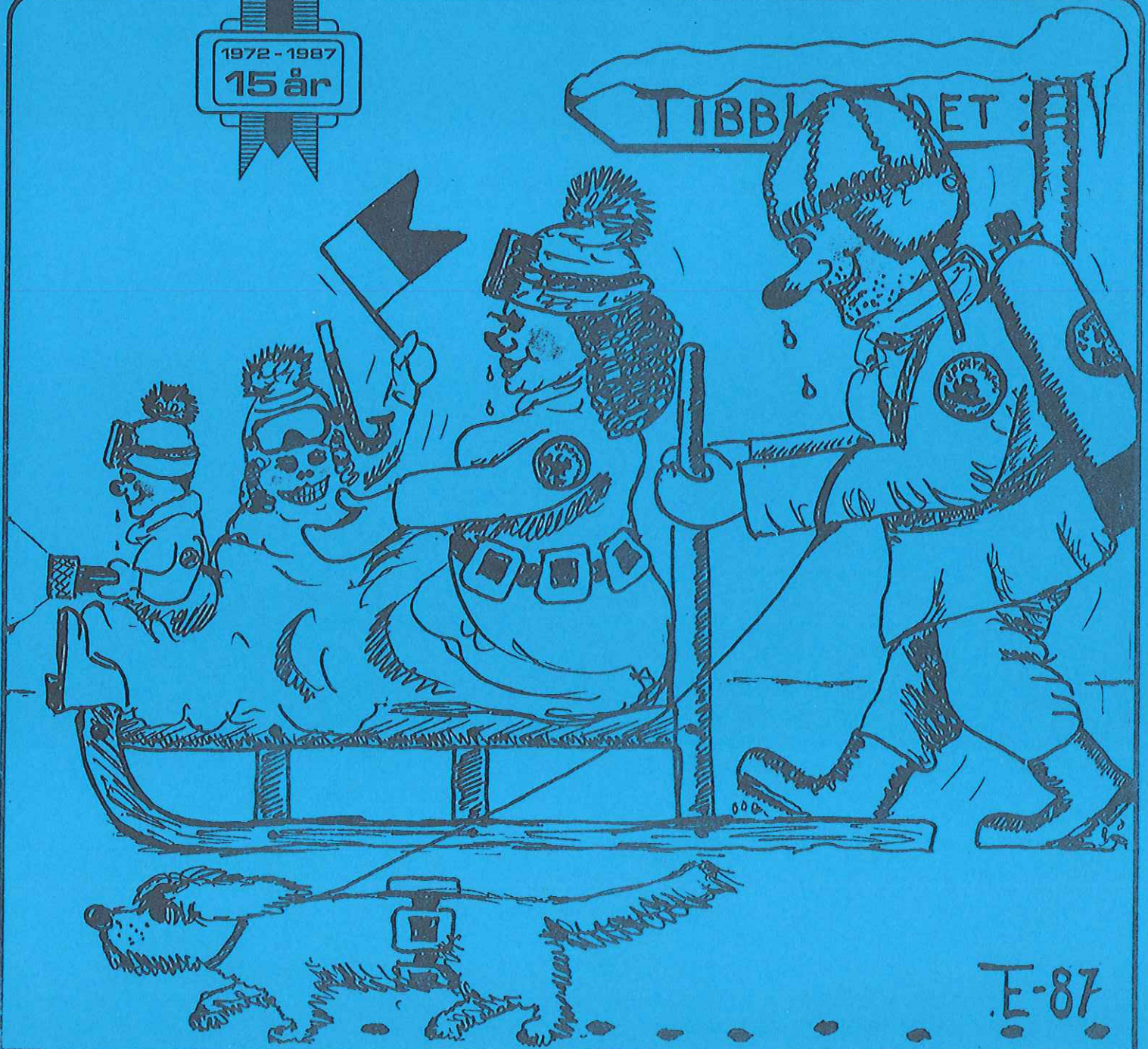

Nr 1/87

1972 - 1987
15 år

Grod- Bladet

E-87

grodbladet
KLUBBFAKTA
SDK GRODMÄNNEN Täby

Bildad 1972. Adress: se Ordförande. Postgiro: 85 38 94-4

Klubbtidning för SDK Grodmännen utkommer med 6 nr/år i Feb, April, Juni, Aug, Okt, Dec

SDK GRODMÄNNENS STYRELSE

Ordförande:

Örjan Skogsrydh
Nybykroken 31, nb
163 70 SPÅNGA

Tel: 08/ 761 64 62

v Ordförande/Redaktör:

Timo Ekholm
Rosenlundsvägen 17
186 00 VALLENTUNA

Tel: 0762/ 720 77

Sekreterare:

Helena Kuukankorpi
Björkbacksvägen 67, 1tr
161 30 BROMMA

Tel: 08/ 25 63 06

Kassör:

Sonja Eriksson
Härdstigen 46
183 42 TÄBY

0762/ 104 31

Dykplanerare:

Ulf Jansson
Ropgränd 93
183 41 TÄBY

08/ 758 95 25

Övriga funktioner

Klubbmästare:

Anders Samuelsson
Skarpängsvägen 9
183 41 TÄBY

08/ 758 52 07

Säkerhetsombud:

Gunnar Dahlstrand
Skärmarbrinksvägen 11
122 31 ENSKEDE

08/ 48 02 61

Ungdomsledare:

Peter Jakobsson/
Ingfastvägen 69
183 42 TÄBY

0762/ 110 91

Erik Norrbom
Västra Banvägen 9
182 46 ENEBYBERG

08/ 768 49 62

Materialförvaltare:

Per Flogvall
Rosenlundsvägen 3
186 00 VALLENTUNA

0762/ 714 15

**JUBILEUMS-
T-SHIRT**
50:-

Köp eller beställ
hos materialförvaltaren

Tröjan är vit med tryck
i rött och blått.

2 Omslagsbild: MOT NYTT DYKAR.

grodbladet

KLUBBAT

KLUBBAT. En ny rubrik i Grodbladet, och inte nog med det, en ny uppfattning om hur styrelsens arbete skall presenteras för medlemmarna. Jag kommer att som ordförande skriva om och kommentera de beslut som tas. Tanken är också att de andra funktionerna i styrelsen skall kunna skriva om beslut som gäller deras speciella område. Detta för att göra styrelseprotokollet, som kan vara lite torftigt, mer lättillgängligt och läsvänligare. Denna gång får ni dock stå ut med att läsa protokollen som vanligt i nerförminskat format. En liten rapport från Årsmöte och 15-års jubileumsfest skall ni väl ändå kunna få.

Detta årsmöte hade föga mer att erbjuda än tidigare, dock var det en sak som var annorlunda, nämligen en proposition från styrelsen som antogs och som innebär att från och med nästa val så kommer vice ordförande och redaktörsposten att separeras samt att v ordförande vid valet året därpå automatiskt förs upp som kandidat till ordförandeposten, vid sidan om övriga kandidater.

Festen, som också var vårt 15-årsjubileum hade samlat en hel del folk, trots att posten gjort sitt bästa för att kallelsen ej skulle komma ut, från 2 - 10 dagars utdelning efter poststämpelns datum. Vi som arrangerade festen önskar Postverket till ett betydligt varmare ställe. Det var ändå 34 st grodor som hade hörsammat vår kallelse och mött upp vid Resturang Panorama i Sollentuna, vad som åts och dracks kunde ni se i festinbjudan, men vad är papper och trycksvårta i jämförelse med verklighetens kulinariska anrättningar. Ingen gick hem och var hungrig, heders till kocken och personalen som bidrog till en lyckad fest.

En annan glädjande sak med detta möte var att fler av den gamla stammen hade hörsammat den särskilda kallelse som vi gick ut med till medlemmar i försöringringen. Dom fick se att de nya i klubben många gånger är de samma som då de var aktiva och att återknyta bekanskapen

kan vara lätt att göra, om formerna är de rätta, jag tar chansen här att propagera lite för att du som har varit aktiv, men känner att du håller på att tappa kontakten med klubben, du skall veta att du är alltid välkommen tillbaka. En förening behöver sina "gamla" medlemmar då de oftast även är klubbens historia.

Festen förlöpte väldigt stillsamt för att vara en SDG Grodmännens fest, kanske beroende på att det fanns dukar på borden, och personal som skötte om oss. En annan orsak kan vara de möjligheter som erbjöds att vara lite nostalgisk, vilket medförde mer prat än dans och skrån och skrål. Det var dock på tok för lite sång, detta kan bero på att vårt "Grogg-Blad" är en tunn och uttjatad variant, därför vill jag att den som har bra nubbe/allsångsvisor skickar dom till vår klubbmästare, så skall vi sätta ihop ett nytt fullspäckat nummer till nästa sammankomst. Det får gärna vara nyskrivan visor med anknytning till klubben. Det eller de bästa alternativen kommer att belönas på något sätt.

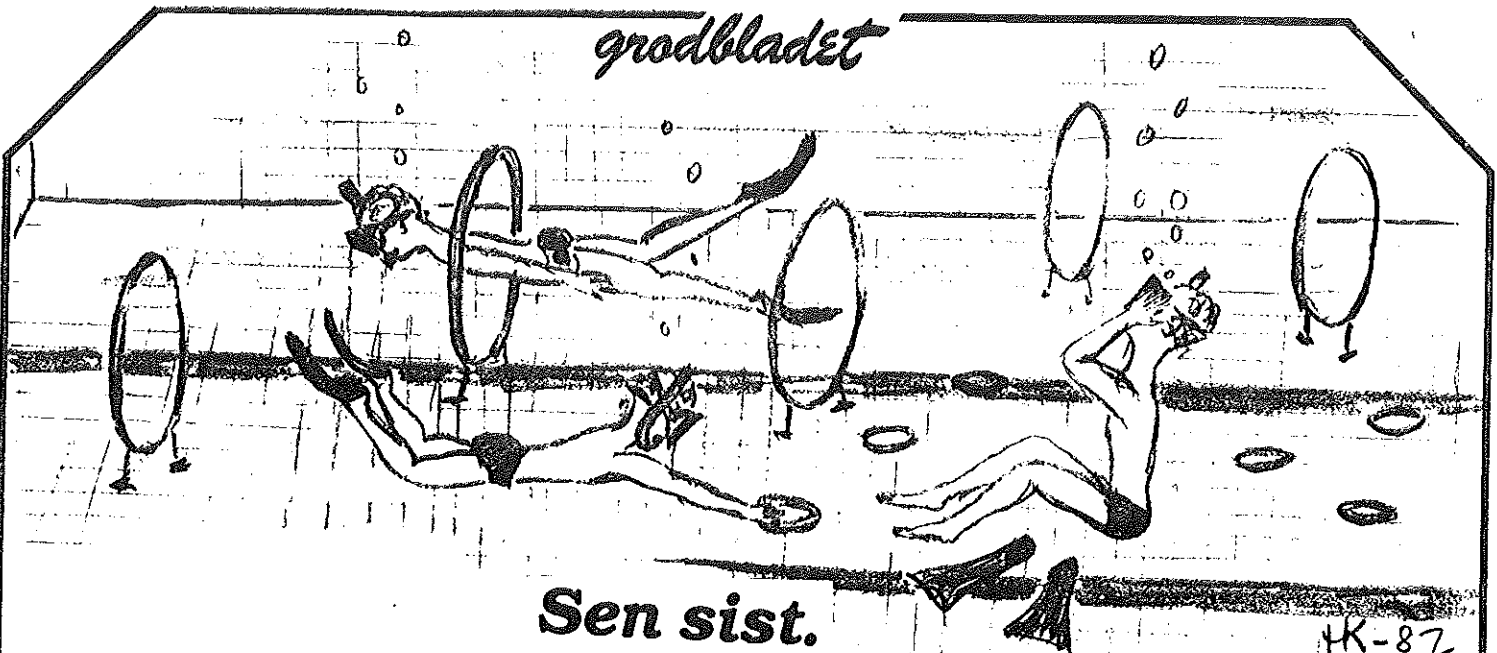
Någon kanske undrar om våra lekar? Inte det, nåväl, endock så hade vi i år en frågetävling i ämnet Sportdykning samt klubbens historia, jag tror inta att SSDF Tekniska komité skall få ta del av svaren, ty då får dom väl revidera hela utbildnings och säkerhetskompedierna. Även om svaren många gånger ej var helt rätt så var de Jä---t roliga och det gav många stilpoäng och goda skratt, heders till deltagande lag. Detta om fest och årsmöte, vad kommer att ske framöver?

Vi planerar skidresa till Sälen, Dykresa med Conautus samt dykvecka på Västkusten hos Köping SDK, ansvariga återkommer med mer information i Grodbladet Framöver.

Med förhoppning om ett bra "Grodår" tecknar jag

Örjan Skogsrydh
Örjan Skogsrydh
Ordförande

grodbladet

Sen sist.

HK-82

Ett gott 1987.- fastän redan något naggat i kanten. För två månader sedan, när natten ännu gick tunga fjät, firade klubben Lucia i Tibblebadet med sedvanlig ståt och pompa, den 10. dec. *Lotta Strahl* kröntes till Lucia och ledde sitt följe två varv runt bassängen. Sen delades vi i två lag som tävlade om vilket skulle simma snabbast med ett tätt ljus elle bogserande dockan. Eller plocka flest tioöringar på botten av bassängen. Vid lussekaffet efteråt visade Kalle Lundkvist diabilder från Västkustresan.

Den 15.11. var det styrelsemöte i *TIBBLEHALLEN* Protokoll på s. 5 .

Den 17.11. samlades styrelsen hos *Gunnar D.* Protokoll på s. 5 .

Den 28.1. började Peter Jacobsson och Erik Norrbom en kurs i fridykning.

Årsmöte och Årsfest den 7.2.87. i restaurant "Panorama" i Sollentuna Centrum. Vilket ödsligt ställe: Sollentuna Centrum. Jag gick längs Malmvägen och såg inget annat tecken på liv än tvättstugor där vecketvätten snurrade runt i maskinerna. Jag gick in i huset och hittade en ny livsstil: en gågata inomhus - och "Panorama", gömd bakom en inomhusplantering. - Som ni ser i protokollet, har vi fått en ny ordförande, Örjan Skogsrydh, och ny kassör och klubbmästare, Sonja Eriksson och Anders Samuelsson. ~~Alldeles~~ innan mötets början förärade Timo och Egon ordföranden med en ny klubba istället för den Linus åt upp. Klubban hade de snidat av en trä från Kunnanön i Stockholm skärgård. Mera om mötet och festen kan ni läsa på s. 3 .

Och protokollet finns på s. 7 .

lulu

V Ä L K O M N A
T I L L
G R O D M Ä N N E N

N Y A
M E D L E M M A R

Kenneth Eriksson
Laila Carlsson

Näsbydalsv. 12, 7 tr.
"

183 31 TÄBY Tel. 08 - 768 8797
" " " " AD
FA

Anders Ekengren-Persson
Gusten Persson

Gripvaktav. 21
"

183 46 TÄBY " 08 - 758 3277 SD
" " " " FA

Anita Andersson o Mikael Sjöborg har fått en dotter
Grattis!

Närvarande: Timo, Peter, Ulf, Björn, Ingrid, Helena, Örjan, Gunnar, Stefan Karlsson, Anki.

- § 1. Justeringsman: Timo Ekholm.
- § 2. Örjan hade i förväg inlämnat följande föredragningslista:
1. Rapport från Upplands Sportdykarklubbens klubbkonferens med bl.a. följande ämnen: SISU; Idrottens egna studieförbund. Säkerhetsfrågor, Utbildning, Klubbproblematik m.m.
 2. Säkerhetsfrågor:
 - a) Säkerhetslådorna: komplettering, handhavande & förvaltning.
 - b) Kontroll av dykare innan säsongs?
 - c) Prov på framtagna säkerhetsdeklarationer.
 3. Vilka möjligheter finns att skaffa klubben egen lokal?
 4. Skall klubben arrangera en PADI-kurs utan annan ersättning än medlemsavgift till klubben, och kan detta i så fall klassas som kollektivanslutning?
 5. Styrelsens arbete.
 6. Övergång till 2-års mandat på styrelsemedlemmarna, på ett rullande schema.
 7. Gällande de tunga posterna.
 8. Genomgång av original till stadgar, innan tryckning.
 9. Donation av brevpapper till klubben.
 9. Föredragning av ärendet Gällande Klubbens badtid.
- § 3. Genomgång av ovanstående punkter: Örjan avgav sin rapport från Upplands SDF:s klubbkonferens samt presenterade frågorna.
- § 4. Årg. säkerhetslådorna: en genomgång av dessa beslutades vid styr.mötet den 29.10. I st. för materialförvaltarens skall säkerhetsombudet ta hand om lådorna.
- § 5. Örjan ställde frågan om man inte skulle fördra att alla dykare har genomgått en HLR-utbildning. Klubben skall helst ha HLR-utbildning i egen regi.
- § 6. Örjan visade 3 av Upplands dykarna deklarerade delar med dyktabeller och dels med safirorna 200 resp. 300 i stor stil; detta för att undvika felfyllning av tuber.
- § 7. Peter tar reda på vilka lokaler i kommunen finns tillgängliga för klubbmöten m.m.
- § 8. Frågan om PADI-kurser diskuteras utan att några principbeslut fattades.
- § 9. Frågorna 5 och 6 uppskjöts till årsmötet.
- § 10. Samtliga styrelsemedlemmar skall genomläsa stadgarna till nästa styrelsemöte.
- § 11. Örjan donerade till klubben en bunt brevpapper: blått, med en dykare i silhuett, samt klubbens namn, adress och övriga uppgifter färdigtryckta. Ett stort tack.
- § 12. Den 24.9. skrev Örjan ett brev till samlingschefen Per Wahlgren för att beakta dennes klagomål beträffande våra badtider. Efter 6 veckor svarade P.W. att det inte var egentligen några klagomål; han ville bara påpeka att det skall bedrivas organiserad träning under badtiderna, vilket enligt honom inte var fallet i början av säsongen.
- § 13. Lucia den 10.12: Elisabeth Hedberg har lovat vara lusia.
- § 14. Timo köper en ny Lucia-krona för klubben. Samt hör sig för om Kalle L. har en projektor att låna till bildvisningen. Ingrid beställer kaffe med dopp i kafeterian.
- § 15. Timo har fått förfrågningar om besök i KS tryckkammare. Stefan Karlsson lovade ta redap på det går att ordna och vad det skulle kosta.
- § 16. Valberedningen, d.v.s. Jesper Skogsrydh och Ulf Lindvall inbjödes till nästa styrelsemöte.
- § 17. Stefan Karlsson informerar om sportdykarkursen; med utbildarie samt annons. Viss omformulering av annonsen ansågs nödvändig. Ulf J. och Peter J. träffas med Stefan för ingående av avtal. Ulf J. skriver en bekräftelse på avtalet.
- § 18. Mötet avslutades efter 2 timmar och 50 minuter.
- § 19. Nästa styrelsemöte hos Gunnar D. den 16.12 kl. 19⁰⁰.

Vid protokollet:

Helena Kuuskankorpi
Helena Kuuskankorpi, sekr.

Justeras:

Timo Ekholm
Timo Ekholm, vice ordf.

ANNAT = MÖTE

■ Han hade kommit till det stora hotellet. Och han var van vid att ha en kvinna varje kväll. Han bad portiern om råd.
— Gå upp en trappa i huset bredvid hotellet, sa han. Där finns en dörr med ett hjärta, gå in där.
Mannen gick och fann mycket riktigt dörren. Han steg in. Där låg en gammal kvinna på en säng.

Hon var inget vidare, tyckte han, men så upptäckte han att hon hade riktigt fina former och så gick det som det gick. Nästa kväll ville han ha en fräschare dam och han pratade med portiern igen.
— Ja, gå då två trappor upp, sa denne. Där ser du en dörr med två hjärtan på. Mannen gick dit, och fann tio killar som

satt i en ring på golvet. Han slog sig ner för att få se vad som skulle hända. Så gled en lucka upp och under den höll ett par på med att älska.
— Fantastiskt! sa han.
— Ah, det är väl ingen ting, sa en av killarna i ringen. Då skulle du varit här igår kväll, då såg vi en kille som hoppade på en gammal kåring...

Styrelsemöte SDK GRODMÄNNEN den 17 dec. 1986

Närvarande Peter, Björn, Örjan Jesper, Ulf L. Timo, Gunnar, Ingrid.

- § Peter öppnar mötet och Timo utses till justeringsman.
- § postens genomgång.
- § SDK grodmännens stäcker diskuteras för ev. omändring. styrelsens sammansättning diskuteras livligt.
- § Örjan skogsryd motionerar inför årsmötet.
- § Valberedning tar kontakt med föreslagna personer inför årsmötet.
- § Årsfesten blir den 7 feb 1987 ca 17-18.
- § Mötet diskuterade anmälningarna till apparatdykarkursen
- § Peter kontaktar Ulf J. för vidare utredning av dykarkursen.
- § Peter J. skickar tygmärke till årets Lucia Charlotta Ståhl.
- § Adressändring: Hans Mattsson Petersbergsvägen 2 tr. 185 00 Vaxholm tele. 0764-31976
- § Vid nästa styrelsemöte bör valberedningen närvara om de föreslagna ej kan ställa upp.
- § Nästa styrelsemöte hos Ulf Jansson den 15 jan. kl 19.00

Vid protokollet:

Ingrid Bergquist
Ingrid Bergquist

Justeras:

Timo Ekholm
Timo Ekholm

SDK GRODMÄNNEN

SDK Grodmännens handläggare

VERKSAMHETSBERÄTTELSE SDK GRODMÄNNEN 1986.

Klubben:

Vid årsskiftet 85/86 hade SDKGM 105 medlemmar, varav 73 apparatdykare och 32 familjemedlemmar, juniorer och barn. SDKGM är anslutet till Sthlms Sportdykarförbund, Svenska Sportdykarförbundet samt Riksdrotttsförbundet. Styrelsen har under året haft 11 protokollförda möten.

Dyktutfärder:

- 22/3 Isdyk Smedsuddsbadet.
- 26/4 Gratis klubbdyk med m/s Västkusten på Hårm.
- 8-9/5 Klubbdyk på Sandhamns Dykcenter, tillika uppdyk för kursdeltagarna.
- 31/5-1/6 Västkusthelg på Hovenäset.
- 5/7 Nybörjardyk vid Landsort. Inställt.
- 27/7-3/8 Västkusthelg på Hamburgersund.
- 30-31/8 Dykhelg i Oxelösund. Inställt. Blev utfärd med m/s Dana istället.
- 20-21/9 Västkusthelg på Hovenäset.
- 11/10 Gratis dyk med M/S Västkusten på resterna av Svithiod.
- 8-9/11 Dykhelg på Sandhamns Dykcenter. Inställt. M/s Dana fick åter igen rycka ut.

Vi har också dykt i friluftsbaden i Tåby kommun. Dessa badrensningar har inbringat 8500 kr. I stort sett har vi kunnat genomföra de flesta planerade aktiviteter under året. Under våren har klubben bedrivit sportdykarutbildning i Tibblebadet under våra badfärder på onsdagskvällar. Vi har även haft möjlighet att delta i Förbundets dyktutfärder.

Klubbmötet - Fester.

Årsmötet - Festen hölls vid foten av Ullnåfjället i Ullnastugan, där värfesten använts likaså. Höstfesten (den s.k. Brynolfifesten) firades som kraftskiva i Ropgränds bunker. I mars gjordes en skidresa till Sälen. Studiebesök har gjorts på Kungsholmens brandstation. Luft har vi billigt kunnat fylla på hos Scandivers. Den 10/12 firades Lucia i Tibblebadet. Efteråt bjöd klubben på fika och bildvisning. Sjöhistoriska Museet har under året visat ett flertal filmer där det ibland dykt upp någon groda. Klubbens egen tidning Grodبلادet har utkommit med 6 nummer under året.

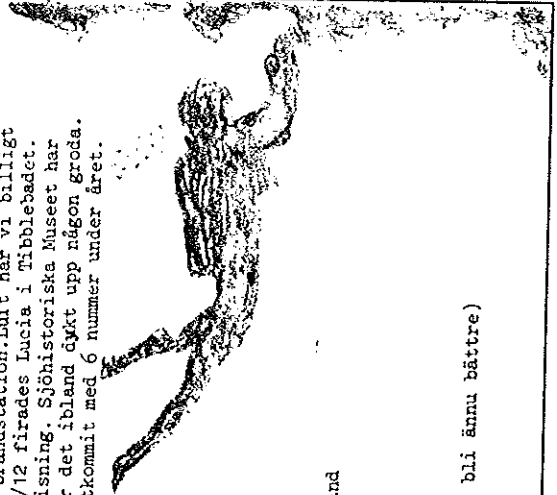
Styrelsen 1986:

Ordförande Peter Jakobsson
Vice ordf. Timo Ekholm
Sekreterare Helena Kukankorpi
Kassör Björn Stålbom
Dykanerare Ulf Jansson
Klubbmästare Ingrid Bergqvist
Övriga funktionärer:
Säkerhetsombud Orjan Skogsrydh
Materialförvaltare Gunnar Dahlstrand
Ungdomsledare Vakant

Sthlm 87 02 02

Styrelsen SDK Grodmännen

(med förfopning om att 1987 skall bli ännu bättre)

grodبلادet

Årsredovisning för SDK Grodmännen för tiden 01.01. - 31.12. 1986

Ingående balans 01.01.1986

Kassa	Tillgångar	Skulder
Postgiro	21,75	6,200
Bank	3,533,28	18,398,81
Fodrningar	15,103,78	
	5,940	
	<u>24,598,81</u>	<u>24,598,81</u>

Resultatkonto 01.01. - 31.12.1986

AVgift SSDF	Kostnader	Intäkter
Utflykter	6,989	13,765
Klubbmöten o fest	9,350	9,025
Tryckn. o porto	4,070,46	127,62
Utbildning	3,722,15	60
Diverse	500	1,841,27
	<u>1,351,40</u>	

Årets resultat

25,983,01	1,164,12	25,983,01
-----------	----------	-----------

Utgående balans 31.12.1986

Kassa	Tillgångar	Skulder
Postgiro	21,75	2,325
Bank	2,243,86	500
	17,794,08	18,398,81
		-1,164,12
	<u>20,059,69</u>	<u>20,059,69</u>

I lager finns c.a. 75 st. broderade märken till ett värde av 1,170

Stockholm 1986.12.31

Pjörn Jän

PROTOKOLL FÖRT VID SDK GRODMÄNNENS ORDINARIE ÅRSMÖTE DEN 7. FEBR. 1987.

- § 1. Ordföranden Peter Jacobsson hälsade alla välkomna samt öppnade mötet - med en ny ordförändeklubba, tillverkad av Egon Delfs och Timo Ekholm. Vi tackar.
- § 2. Mötet ansågs behörigt utlyst.
- § 3. Dagordningen godkändes.
- § 4. Till mötesordförande valdes Örjan Skogsrydh, till mötessekreterare Helena Kuukankorpi.
- § 5. Till justeringsmän jämte rösträknare valdes Mikael Lundberg och Per Flogvall.
- § 6. Årets verksamhetsberättelse lästes upp och lades till handlingarna.
- § 7. Förvaltningsberättelsen lästes upp och godkändes.
- § 8. Revisorernas berättelse godkändes och lades till handlingarna.
- § 9. Mötet beviljade den avgående styrelsen ansvarsfrihet.
- § 10. Val av följande styrelseposter:
 Ordförande Örjan Skogsrydh (nyval)
 Vice ordf. redaktör Timo Ekholm
 Kassör Sonja Eriksson (nyval)
 Sekreterare Helena Kuukankorpi
 Dykplanerare Ulf Jansson
 Klubbmästare Anders Samuelsson (nyval)
- § 11. Till revisor valdes Annika Sylén, till revisorssuppleant Mikael Lundberg.
- § 12. Till valberedare valdes Ingrid Bergquist och Björn Stålbom.
- § 13. Vid nästa styrelsemöte kommer följande funktionärer att tillsättas:
 Sakerhetsombud Gunnar Dahlstrand
 Materialförvaltare Per Flogvall
 Ungdomsledare Peter Jacobsson (kommer att avgå innan års slutet)
 " suppl. Erik Norrbon
- § 14. Till firmatecknare för föreningen valdes ordföranden och kassören var för sig.
- § 15. Budgeten för 1987 godkändes.
- § 16. Årsavgiften för 1988 beslöt förbli oförändrad.
- § 17. Styrelsens proposition på ändring av SDK grodmännens stadgar godkändes. Enligt denna kommer vice ordföranden att automatiskt föres upp som kandidat till ordförandeposten, och posten som redaktör bli en fristående funktion i styrelsen.
- § 18. Övriga frågor:
 Ulf Jansson föreslår en dykresa med "Conatus" under sommren.
 Timo föreslår en skidresa. Jesper S. meddelar att han kan stå till förfogande med sin buss någon helg under mars - april.
 Köpings SDK har till Grodmännens 15-årsjubileum skänkt Gunnar Bemerts bok "Red Sea Coral Reefs". Vi tackar.
 Pertti Vuokko skänder sina lyckönskningar från Holland till 15-årsjubileet.
- § 19. Mötesordföranden tackade de närvarande samt avslutade mötet.

Vid protokollet:

Helena Kuukankorpi
 Helena Kuukankorpi, sek.

Justeras:

Örjan Skogsrydh
 Ordförande Örjan Skogsrydh

Justeras:

Per Flogvall
 Per Flogvall

Mikael Lundberg
 Mikael Lundberg

BUDGET 1987

Intäkter	Medl. avg.	14,500	Utfall -86
	Kommun. bidrag	10,000	(13,765)
	Räntor	1,500	(9,025)
	Övrigt	1,000	(1,841)
			(180)
Kostnader	Ars. avg.	8,000	(6,989)
	Porto o tryck	4,500	(3,722)
	Utflykter	10,000	(9,350)
	Klubbmöten o fest	3,000	(4,070)
	Diverse	1,000	(1,351)
	Utbildning	2,500	(500)

grodbladet
"RED SEA"
CORAL REEFS

FINNS NU FÖR UTLÅNING TILL MED-
 LEMMAR RING TILL MATEL FÖRVALTAREN
 OCH FRÅGA.

PASSAR SAMTIDIGT PÅ ATT
 TACKA KÖPING SDK FÖR DEN
 FINA 15 ÅRS GÅVAN.

TACK TACK HEMSKT MUCKET
 Tack!

Rugbysimmare nära drunkna

En 22-årig Eskilstunabo, medlem i Eskilstuna sportdykarklubb, vårdas i respirator på Centrallasarettets intensivvårdsavdelning, efter ett druckningstillbud i Vattenpalatsets 25-metersbassäng på tisdagskvällen.

22-åringen tränade undervattensrugby tillsammans med en jämnårig kamrat. De var helt ensamma i simhallen. 22-åringen tränade undervattenssimning och hans kamrat simmade vanligt.

Plötsligt fick kamraten se 22-åringen ligga på botten av bassängen på 2,5 meters djup. Kamraten dök genast efter 22-åringen och lyckades få upp honom på bassängkanten där han omedelbart inledde upplivningsförsök genom mun-mot-mun-metoden. Efter några ögonblick började 22-åringen att andas av egen kraft.

Eftersom de båda simmarna var helt ensamma i simhallen tvingades kamra-

ten lämna 22-åringen för att larma ambulans från en telefon nere i foajén. Ambulans och polis fick larmet strax före klockan 20.

I ambulansen fick 22-åringen plötsligt uppkastningar och kramper. På tisdagskvällen uppgav läkare på Centrallasarettet att 22-åringens tillstånd betecknades som allvarligt.

Artikeln är hämtad ur Folket

Yrkesdykare togs in på sjukhus

DN
11/12-86

Av BO WESTMAR

Två yrkesdykare fördes på onsdagen till Karolinska sjukhusets tryckkammare, sedan de under arbete i Mälaren visat tecken på dykarsjuka.

Nästan samtidigt genomförde marinen och brandkåren en övning kring en simulerad dykolycka.

De båda dykarna, som är i 40-årsåldern och har mångårig dykvana, reparerar sedan en tid avloppsledning i vattnet utanför Ålsten i västra Stockholm. På onsdagen arbetade de på cirka 20 meters djup, iförda tung dykarutrustning med bland annat blyskor och tunga hjälmar.

— Av allt att döma var arbetet hårdare än de trodde och de fick symtom på dykarsjuka, säger Olle Sandelin, läkare vid Karolinska sjukhusets tryckkammare.

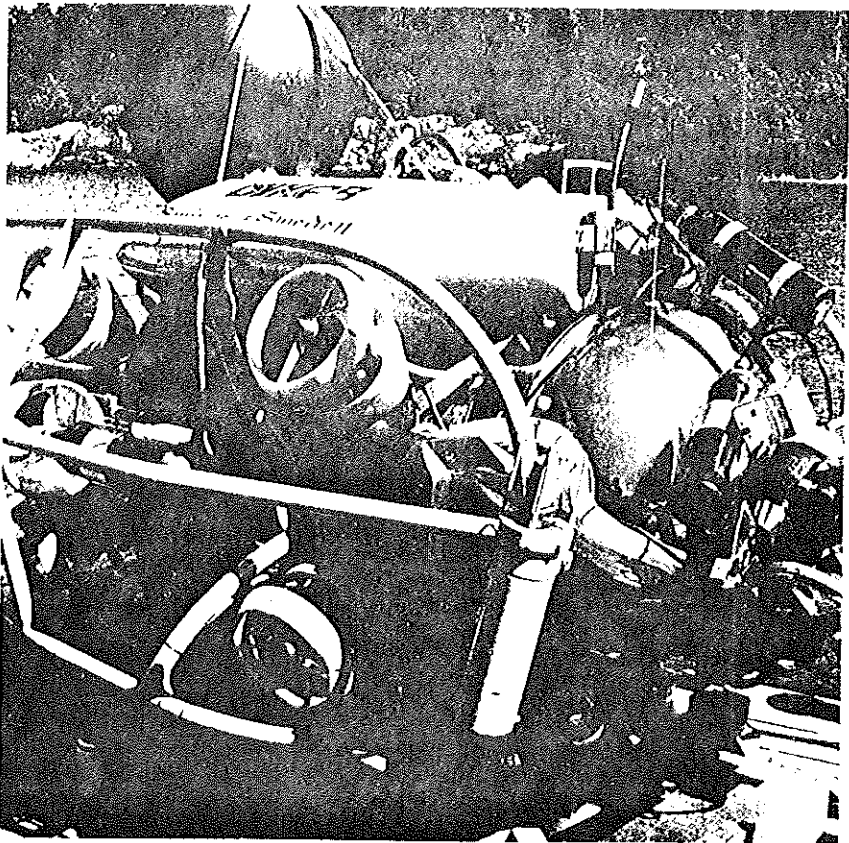
Dykarna kunde själva ge sig en första syrgasbehandling innan ambulans hämtade dem till sjukhus. Av en slump övade man i Kungsholmens brandkår, som har en tryckkambil, och Karolinska sjukhuset nästan samtidigt rutinerna i samband med en dykolycka.

— Övningen var precis avslutad när larmet gick. KA 1:s regementsläkare Hans Grönqvist hade bara att vända bilen och bege sig till olycksplatsen. Det var mycket märkligt, säger Olle Sandelin.

De båda dykarnas tillstånd bedömdes så allvarligt att de båda samtidigt fick behandlas i tryckkammaren, som normalt är avsedd för en person. I 2,5 timmar hölls dykarna kvar i den trånga kammaren, medan trycket långsamt sänktes till normal nivå.

De är nu helt återställda, men får tillbringa natten på sjukhus. □

Den senaste dykfarkosten

□ En självgående och enmansbetjänad dykfarkost typ Mantis, som medförs på vår nyaste minutläggare, MUL 20 Furusund. Främst används farkosten vid arbeten med fasta anordningar för undervattensbevakning och i kontrollerbara mineringar.

UR MARIN NYTT 5-86

Hotelser

★ Äntligen har man fått förklaringen till varför det är en så enorm skillnad i siffror på antalet män som låter sig steriliseras i Sverige och Norge. Norrmännen tror att dom blir kokade på sjukhuset ...!

Tre barn hotar varandra med sina pappor.

Den första sa: — Min pappa är tandläkare och ska borra i dina tänder.

Den andre sa: — Min pappa är polis och han kan sätta dig i fängelse.

Den tredje sa: — Och min pappa är präst så han kan begrava dig.

★ Hört på bänken utanför ålderdomshemmet:

— Har du hört att Gammel-Kersti har fått sluta?

— Näää ... var det svårt?

— Nää, ho bara somna ...

— Tänk, en sån kalasdo ...!

grodbladet

29-ÅRING DRUNKNADE NÄR HAN HÖLL PÅ ATT UTBILDA SIG TILL DYKARE Men kamraten räddades ur Atlantvattnet

Rossön (ÖP) 29-åringe Torkel Berglin från Rossön omkom på lördagen i en dykarolycka vid Otteröya strax utanför Namsos.

Berglin var i Namsos tillsammans med elva kamrater från Rossön och Hoting för att göra slutprovet för sitt dykarcertifikat.

Mats Almquist klarade sig med livet i behåll efter dykolyckan utanför Namsos.

Bo Almquist simmade med sin bror Mats in till land.

BRA GJORT!

Han var nere på tolv meters djup tillsammans med kamraten Mats Almquist då olyckan inträffade. Mats Almquist skadades lindrigt.

Mats Almquist ligger kvar för observation på Namdals sjukhus för observation, men uppges vara utom all fara.

Det var i fredags som gruppen med ungdomar från Rossön och Hoting gav sig i väg till Namsos för de sista dykningarna på vägen till dykarcertifikat.

Enligt uppgift fanns en ledare med på resan. En ledare som följt gruppen sedan de i somras började dyka.

Våghalsigt

– Jag tyckte att det var våghalsigt att ge sig i väg vid den här årstiden, säger Mats Almquists pappa Ture, polis sedan många år.

Ture Almquist har pratat med sin son, om olyckan på telefon.

– Men han var så medtagen att jag inte har fått riktigt klart för mig vad som hände.

– Men vad jag har förstått så dök de två och två, kopplade till varandra med lina, i närheten av land.

Mats Almquist och Torkel Berglin gick ned tillsammans på cirka tolv meters djup för att genomföra övningar.

Fick panik

– Enligt vad Mats berättade för mig så hade linan mellan dem kopplats bort av Berglin, och plötsligt fick Berglin panik och började fäkta med armarna.

– Han kom åt Mats munstycke så att Mats fick vatten i sig. Riktigt vad som sedan hände har inte Ture fått klart för sig, men klart är att Mats Almquist utlöste den uppblåsbara väst han hade på sig, för att snabbt komma upp till ytan.

Räddad av brodern

Mats var i det närmste livlös när han kom till ytan. Detta såg hans bror Bo som just kommit upp från sin dykning. Bo Almquist kastade sig genast i vattnet och drog in sin bror till land.

Torkel Berglin utlöste av allt att döma inte sin räddningsväst. Enligt polisens uppgifter fick kamraterna upp Torkel först 20 minuter efter Mats.

Torkel Berglin uppvisade då livstecken. I helikopter fördes han och Mats till Namdals sjukhus, där Berglin senare avled.

Mats Almquist klarade sig från tillbudet med lindriga skador, efter att ha fått i sig en hel del saltvatten.

– Han var nog mest trött och chockad, säger fadern Ture.

– De ville behålla honom för observation några dagar. Men i veckan skall han säkert komma hem, säger Ture.

De övriga ungdomarna skulle ha kommit hem i går eftermiddag, men blev kvar i Norge för förhör, och beräknades komma hem sent i natt.

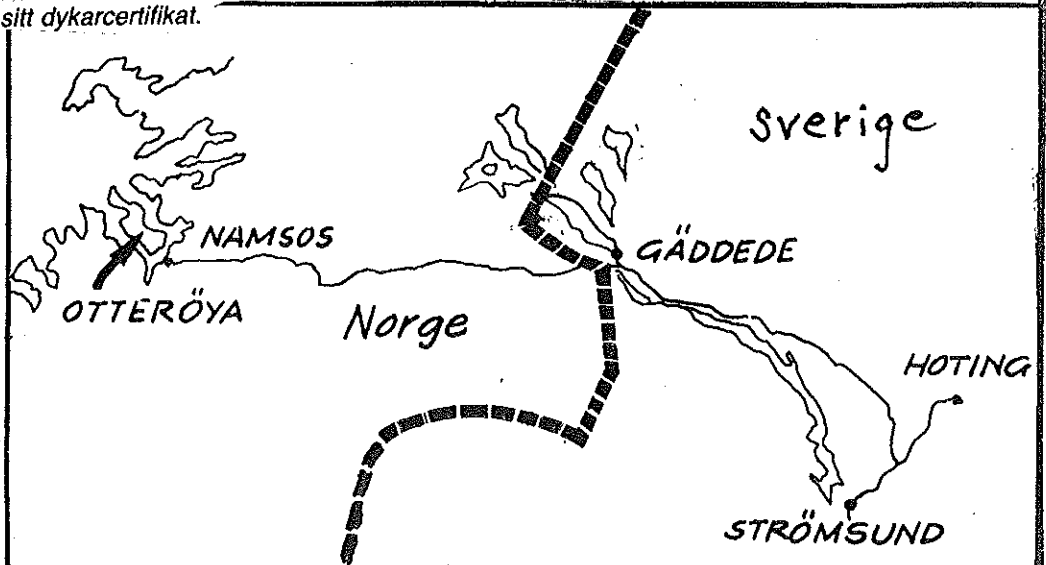
Torkel Berglin sörs närast av föräldrarna Åke och Inger, bosatta i Rossön, samt tre systrar.

Bosse Svensson

SAXAT UR Ö.P.
3 NOV 1986.

FÖRHOPPNINGS-
VIS DEN FÖRSTA
OCH SISTA DYK-
OLYCKAN FÖR
1986. 1987.

Här i det kalla Atlant-vattnet omkom Torkel Berglin just som han skulle avlägga slutprovet för sitt dykarcertifikat.

Kartan visar vägen olycksdykarna åkte ut till den norska fjorden vid Namdal.

INCIDENTLISTA

F Viktbälte
G Tryckskillnadsskador
H Övrigt

1986

SID 11/14

F VIKTBALTEN

F1 Övervikt (1985)

Arbetsamma hensinningar har varje van dykare upplevt. Att snorkla med full utrustning ökar andningsarbetet och utmattningen kommer fortare.

Atgärd

Använd alltid apparatluft (även i ytan) då Du simmar i framstupa läge. När luften är helt slut, simma ryggsim med uppblåst väst/dräkt (stor lyftkraft). Dumpa viktbältet INNAN Du är helt utmattad.

F2 Dumpning av viktbälte (1985)

Att släppa viktbältet är det enklaste och snabbaste sättet att öka lyftkraften i en nödsituation. I praktiken visar det sig dock att dykare som (genom felaktig planering, dåligt förutseende) råkar ut för kraftig överansträngning samtidigt grips av psykisk stress och panik. Detta leder till att dykaren helt glömmer bort att han kan släppa viktbältet, och fortsätter istället att kämpa mot övervikten.

Någon hittar inte omedelbart låset till viktbältet därför att det har glidit åt sidan på kroppen under dyket (eller också glider vikterna på remmen och spärrar läsmekanismen), en annan är ovan att lossa det "i blindo" (med cyklop, väst osv måste man helt och hållet känna sig fram).

Atgärd

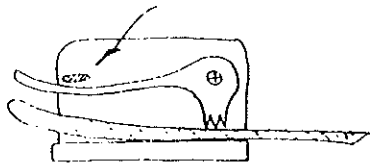
Följ "DYK-KONTROLLEN"s rekommendationer att då och då känna efter med handen var låset för viktbältet befinner sig så att Du vet att det kan öppnas vid behov.

F3 Tappade viktbälten (1985)

Viktbältesspännen med något slags hävarm som klämma har oftast en metallkant mot vilken hävarmen måste klämmas fast (med ett "knäpp") för att sitta väl.

Att enbart pressa in hävarmen mot kroppen räcker inte - spännet flyger upp när kroppen rör sig under dyket. Handen eller något hårt föremål måste användas som mothåll när man trycker ner hävarmen.

Nyborjare och första-gängs-användare råkar oftast illa ut. Att tappa viktbältet känns som att bli haffad av "Hulken". Det bara suger till och så bär det iväg innan man fattar vad som hänt.

Atgärd

Byt ut hävarmsspännen som saknar "knäppet" eller annan läsanordning för hävarmen som hindrar ofrivillig dumpning.

F4 Avvägning (1985)

SID 12/14

Olämplig avvägning ger ökad ansträngning och tar uppmärksamheten i anspråk. Därmed har förmågan att handla lugnt och rätt blivit så nedsatt, att varje onormal händelse lätt orsakar allvarliga tillbud. Avvägning är inte bara konsten att välja rätt tyngd på viktbältet. Utrustningen skall helst vara sådan att man kan avväga sig (ligga still på konstant djup) på alla aktuella dykdjup, såväl med tom som med fylld andningsapparat. I ytan måste man kunna skapa rejäl flytkraft.

FORTSÄTTEN NÄSTA SID

I år ska jag åka Vasaloppet! - Hur blir det med maten? - Det finns väl matkontroller! - Första dan, ja...

N

orrman-
nen,
svensken
och fin-
nen blev
tillfänga-
tagna av
kannibaler.
Dom
stoppas i
varsin
gryta för
kokning.
Norr-
mannen
kokades i
en tim-
me. Han
smakade
illa.
Svens-
ken ko-
kades i
två tim-
mar. Inte
heller
han pas-
serade
smaktes-
tet. Fin-
ländaren
kokades
ordent-
ligt. Fem
timmar
var han i
"bubbel-
badet".
Därefter
lyfte kanni-
baler-
na på loc-
ket för in-
spektion.
Då reser
sig finnen
och mull-
rar:
- Djäkla
bra bas-
tu, kan
jag få en
hand-
duk!

Utförsäljning

För en tid sedan hade en sportaffär följande annons införd i en tidning. "Vattenskadade flytvästar utförsäljes billigt."

På restaurangen

- Hallå hovmästaren! Serverar ni vad skit som helst på det här stället?
- Jajamensan, bara dom har slips!

Vid regn

- Jag hoppas verkligen att det inte blir regn idag, sa kängurumamman.
- Varför då?
- Jo det blir så jobbigt när ungarna måste leka inne.

Utpressning

- Om jag inte får pengar till glass, mamma, så kallar jag dig mormor när vi kommit på bus-sen!

Jag måste erkänna att jag inte kunde hjälpa min sonson då han i går visade upp en av frågorna som han hade i läxa: "Om en kvinna får ett barn på nio månader, hur många barn kan då 27 kvinnor få på tre månader?"

Det började bli sent. Horan hade inte haft ett jobb under kvällen. Och så dök det upp en kille som hon stötte på. - Jag är ledsen men jag har bara tjugo spänn på mig, sa killen. Okej, sa horan, för tjugo spänn kan du få se kuttan på mig. De gick in i en mörk portgång. Horan drog ner trosorna. Killen tog fram sin cigarettändare för att kunna få valuta för sina slantar. - Får jag ställa en personlig fråga, sa killen. - Javisst, kom igen, sa horan ointresserat. - Jo, hur fan kan du pissa genom den här kraftiga busken? - Det är inga problem, gnägga! horan. - Då får du chansen att visa det nu då, sa killen, för det har börjat brinna i busken!

Atgärd

F4. Börja med en grov beräkning av viktbältets storlek, inverkan av dräkten, luftförrådets vikt samt den lyftkraft som kan varieras (flytväst, uppblåsbar dräkt). Prova först i bassäng och ägna de första utedyken med ny utrustning åt att prova och öva avvägningsteknik. Följ sedan "DYK-KONTROLLEN"s avvägningsprov vid varje dyk.

Kompensera aldrig ett för stort viktbälte med en ständigt uppblåst väst eller dräkt. Jämför med E1.

Tänk på att Du kan behöva stanna på 3 m djup vid slutet av dykningen.

G TRYCKSKILLNADSSKADOR

G1 Fridykning, UV-rugby (1985)

Tryckutjämning under fridykning/neddykning blir gradvis svårare om flera dyk görs efter varandra (som vid UV-rugby t.ex.). Pga ansträngning och vattentryck sväller slemhinnorna i örontrumpeten igen. Fortsätter man neddykningarna trots att tryckutjämningen inte är perfekt börjar smärta att framträda. Redan i detta ögonblick har tryckskillnaden blivit så stor att skador på hörselorganen (t.ex. läckage genom runda fönstret) kan uppstå som leder till fullständig eller kraftig hörselnedsättning. Vid 1,5 m vattenpelare i differenstryck kan trumhinnebristning inträffa.

Atgärd

Dyk aldrig vid tendens till förkylning.

Avbryt omedelbart då smärta eller bestående tryckutjämnings-svårigheter uppstår.

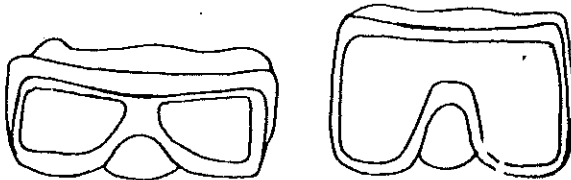
Lär Dig tryckutjäma enligt Frenzels metod.

H ÖVRIGT

SID 13/14

H1 Cyklopglas (1986)

I samband med UV-rugby (spec. vid ihopp och närkamp) har frontglaset i cyklopet brustit med ansiktsskador som följt. Detta drabbar framför allt cyklop med helt frontglas, vilka har en avsmalnande (och därmed svagare) sektion ovanför näsroten.

Atgärd

Vid UV-rugby bör man välja cyklop med delat glas (till vänster ovan). I övrigt bör deltagare iaktta viss försiktighet vid ihopp.

H2 Vitvatten (1986)

I forsar med högt vattenflöde bildas ibland skummande vatten-virvlar med högt luftinnehåll, s.k. "vitvatten"-områden. En sådan virvel sträcker sig djupt ner mot botten och håller sig vanligen kvar på samma plats. Tåtheten i vatten/luft-blandningen är lägre än hos det omgivande vattenet, vilket gör att en simmare som kommer in i virveln helt enkelt "sjunker igenom" mot botten, trots ev. flytkraft i vanligt vatten. Det är svårt att simmande ta sig ur ett sådant vitvattenområde och flera drunkningstillbud har inträffat.

Atgärd

Utsatta grupper är simmande funktionärer vid t.ex. kanot-tävlingar i forsar eller i samband med simtävling i kraftigt strömmande vatten.

Håll uppsikt och förvarna alla deltagare.

Undvik sådana partier där vitvatten kan tänkas uppstå.

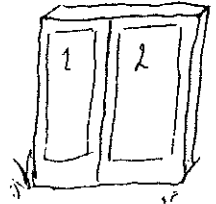
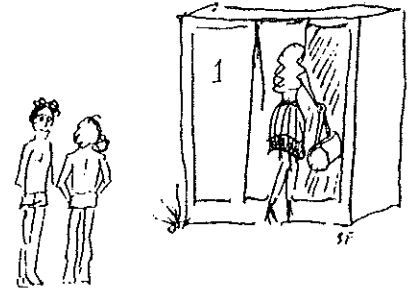
SID 14/14

Majoriteten av registrerade tillbud har beteddefel som primär orsak.

Många av de övriga har det som sekundär eller bidragande orsak.

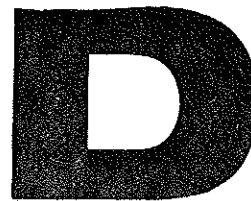
De åtgärder som betecknats med DYK-KONTROLLEN nedan skulle radikalt ha förändrat beteendestatistiken om de utförts rätt.

"OVÄNTAT."

Att minnas

- Varför kommer fruarna alltid ihåg sina bröllopsdagar, medan männen glömmer dem?
- Kommer du ihåg den dagen då du fångade din största fisk? frågade vännen.
- Jaa, det är klart.
- Men fisken kommer inte ihåg den.

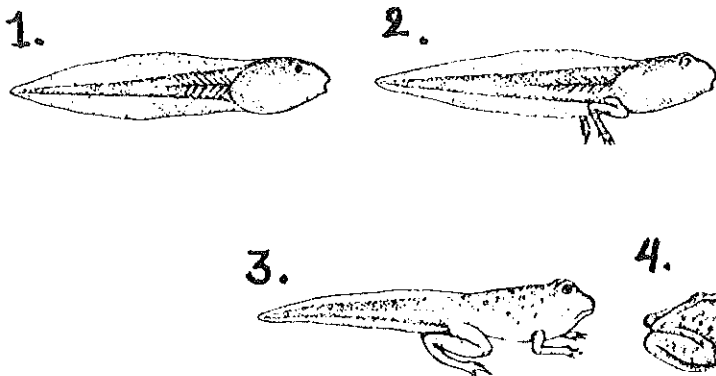
Det var protestmöte och en kvinna stod upp och talade: - Det finns ingen likställighet mellan könen. Männen ser oss som underlägsna varelser. Från och med nu tar vi saken i egna händer. - Fint, ropade en man i lokalen, du kan ju börja med min!

★ Det såg underligt ut då hela gänget med alpklättare kom in i hotellets reception och killen i täten gick fram till portiern.

- Kan vi få tio rum med dörrar emellan. Vi kan inte få upp linan mellan oss ...!

grodbladet

 En grodas utveckling

För att bli en riktig groda måste man genomgå ytterligare ca 20 etapper. Till att börja med bör man utnyttja baddiden på onsdagkvällar.

Hej!

Jag skulle vilja få kontakt med eventuella dykare som har köpt gamla AGA-tuber på FFV:s överskottslager samt med dykare som har byggt, tänker bygga respektive skulle vilja bygga dykargrejer. Du som känner dig manad, hör av dig så att vi kan utbyta idéer och tips. Jag vill även komma i kontakt med de som är intresserade av att börja ett systematiskt letande efter grejer och 'skrot' att bärga. Tänk om man kunde tjäna lite pengar på denna hobby. Hör av er!

Skriv till:

Mikael Lundberg
 Berghem Kärsta
 186 00 Vallentuna

eller dyk upp på badhuset, onsdagar.

FORTSÄTTNING
 FRÅN GRODBLADET
 NR 6-86 SID 6. ↓

Dykare får löne- tillägg

Personalen vid Kungsholmens brandstation får ett fast månadstillägg på 200 kronor och 20 kronor för varje timme de dyker i utryckningstjänst.

Det är resultatet av de långvariga förhandlingar mellan Kommunalletan, som brandmännen tillhör, och Stockholms stad.

Den dykande personalen vid brandstationen hade begärt ett fast månadstillägg på 424 kr och ett tillägg på 42, 58 respektive 71 kr, beroende på vilket djup dykningen sker på. De nämnda beloppen, krävde man, skulle nås under en tid av tre år, räknat från 1 januari 1986.

- I stället för tre år får alltså dykarna i stort sett vad de begärt i två etapper i stället för tre, säger ombudsman Erling Bodin i Kommunalletan. Att de får mindre än begärt i särskilt djuptillägg kompenseras av att de uppdrag dykarna utför sällan sker på större djup. Personalen har därför förklarat sig nöjd och har accepterat uppgörelsen.

Monica Anrep-Nordin

I SOMMRAS
 DÖK "EPPIS"
 VID ETT
 NUDISTBAD.

"FEM TIMMARS-
 DYKET VAR
 EN SKÖN
 UPPLIVELSE."
 MITT BÄSTA
 DYKMÅL SÄGER
 HAN.

"Eppis"

Titanics skatter filmade

NEW YORK (SvD) I 74 år låg kryssningsfartyget Titanic på Atlantens botten. Nu avslöjas dess hemligheter.

Bilder och videofilmer visar kristallkronor, kassaskåp och öppnade champagneflaskor som följde 1 500 dödsoffer i graven.

– Det var som att gå på museum. Där fanns tusen och åter tusen föremål, sade Robert Ballard på fredagen. Han ledde den expedition som lokaliserade Titanic på 3 700 meters djup utanför New Foundland. Nu är expeditionen tillbaka med moderfartyget Atlantis II, miniubåten Alvin, den kameraförsedda roboten Jason Jr och den rörliga kameraställningen Angus.

Expeditionen testar Alvin och den andra utrustningen som tagits fram för att användas av den amerikanska flottan. Lördagen var den sjunde av tolv planerade dagar då Titanic skall utforskas och fotograferas.

Ubåten Alvin, med tre besättningsmän, har gått ned till det sägenomspunna fartygets däck. Med hjälp av en 80 meter lång elektronisk navelsträng har besättningen låtit roboten Jason gå ned genom det stora hål som bildades när Titanic bröts itu, fortsatt genom den luxuösa paradtrappan och kikat in i åtminstone fyra av fartygets våningsplan.

Putsade av havet

Bilderna har visat skinande blanka föremål i koppar och

mässing – polerade genom åren av havsströmmarna. Men där fanns också stalaktiter av rost utefter ena skeppssidan. På fredagen upptäckte kamerorna flera av fartygets kassaskåp. Men de förmodade rikedomarna har ännu varit oåtkomliga. Ballard och hans mannar grep med en mekanisk robotarm om det ena kassaskåpets handtag, men dörren vägrade att öppna sig.

Inga kvarlevor

Expeditionen har funnit resterna av en strumpa och av skor. Men hittills har kamerorna inte hittat några mänskliga kvarlevor och Ballard säger att han inte tror att de kommer att göra det.

Titanic var höjden av lyx och hon var världens största fartyg, när hon på jungfrufärden kolliderade med ett isberg den 14 april 1912. Hon var osänkbar, hade det sagts. Men på morgonen den 15 april gick hon till botten med de flesta av passagerarna, många av dem utgjorde gräddan av amerikansk och europeisk societ.

Hon har genom åren fascinerat filmmakare och författare. Men djupt nere på havsbotten har hon tills nu bevarat sina hemligheter.

Ballard vill undvika en skattjakt på dess rikedomar och expeditionen har placerat två plaketter på vraket. Den första hedrar minnet av dess 1 500 dödsoffer. Den andra manar eventuella vrakplundrare att låta henne vila i frid.

Danska seglarreglerna

Stiltje (0–0,2 m/s) Seglen hänger slappa, rodet passar sig själv.

Nästan stiltje (0,3–1,5 m/s) Begynnande drag i seglen. Om alla skot slackas kan rodet passa sig själv.

Lätt bris (1,6–3,3 m/s) Seglen blaffrar och båten lovar. I anständighetens namn bör skoten halas hem och rodet fattas. Efterhand som seglen fylls kränger båten och ölbacken flyttas ner på durken.

God bris (3,4–5,4 m/s) Ölflaskorna kan inte längre stå fritt utan måste stöddas eller hållas i handen.

Frisk bris (5,5–7,9 m/s) Tomflaskorna rullar mot varandra och måste därför slängas överbord.

Styv bris (8,0–10,7 m/s) Öl på kylling halas ombord.

Frisk kuling (10,8–13,8 m/s) Ingen får nu ha ansvar för mer än en flaska – åt gången.

Styv kuling (13,9–17,1 m/s) Ölbacken far omkring på durken. En man får till uppgift att sitta på den.

Hård kuling (17,2–20,7 m/s) Ölen kan fortfarande öppnas av en man. Begynnande besvär med att träffa munnen.

Halv storm (20,8–24,4 m/s) Flaskan måste hållas med två händer. Endast personer med sjövana får av kapsylen själv.

Storm (24,5–28,4 m/s) Det krävs två personer för att öppna en flaska. Tomflaskorna slängs ut i lä. Mycket svårt att träffa munnen. De första tänderna slås ut.

Svår storm (28,5–32,6 m/s) Ölet börjar skumma. Mycket svårt att dricka. Läppar spricker och tänder slås ut.

Orkan (Över 32,7 m/s) Alla öppnade-flaskor skummar över. Omöjligt att dricka. Temporärt förbud mot att öppna fler flaskor.

Sv D 860720

– Varför kan vi inte ta färjan som alla andra?

Fröken Lundström antastas på gatan av en buse som anhåller om sällskap. Fröken Lundström fräser ilsket:

– Nej tack. Då tittar busen lite närmare på fröken Lundström, lyfter artigt på hatten och säger:

– Det är jag som ska tacka.

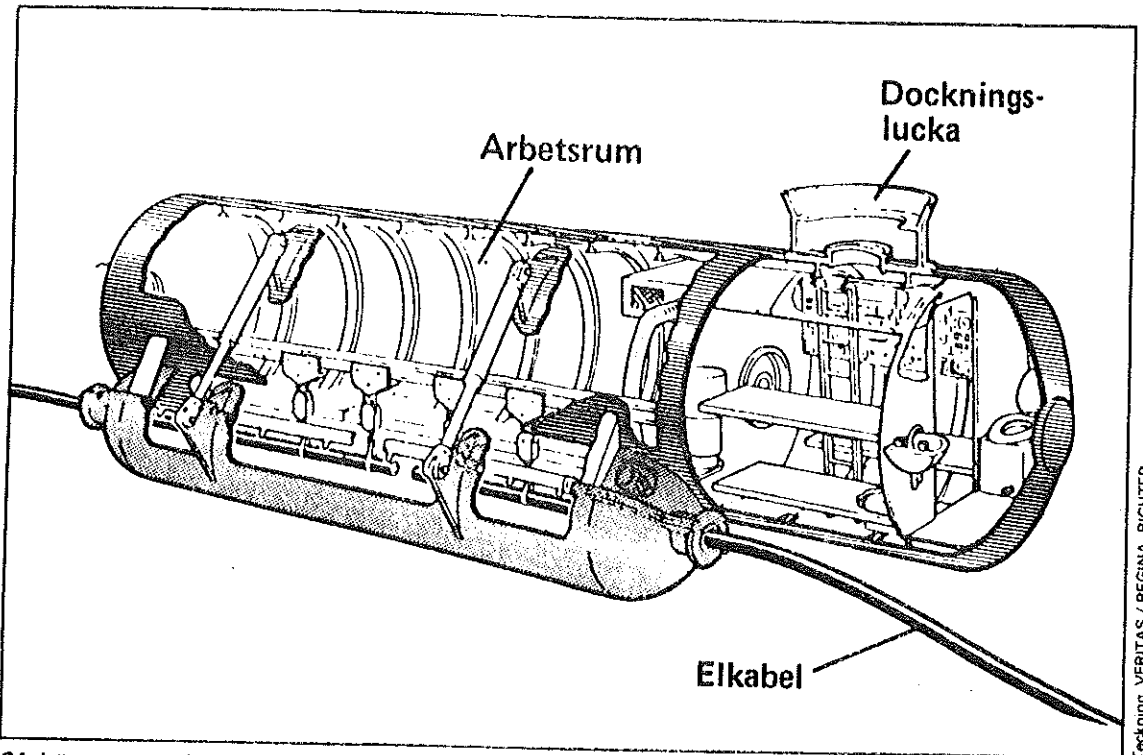
Fransk-engelskt samarbete:

Skarvar ihop på kanalens botten

K

apten Gustafsson hörde till den hårda typen i världens hårdeste utbildning, den som den amerikanska marinkåren består... Den här morgonen stod soldaterna uppställda i snörråta rader och kaptenen flanerade framför ledet. Plötsligt slog kaptenen en av manna till marken och skrek till den liggande:

- Kände ni något?
- Nej, kapten!
- Varför?
- Därför att jag tillhör USA:s marinkår!
- Kaptenen flanerade vidare, kläppade plötsligt till en kille i magen och samma ordväxling utspelades. Och så tog kaptenen det drastiska steget att dra fram en kniv, plocka fram en snopp och skar av den. Sedan skrek han:
- Kände ni något?
- Nej, kapten!
- Varför det?
- Därför att snoppen tillhörde killen bakom mig!

Så här ser resultatet av fransk-engelskt samarbete under vattnet ut: ett så kallat habitat, där ett gäng reparatörer ska jobba med kabelskarvning på botten av Engelska kanalen.

Engelsmännen tenderar att laga middag samtidigt, frysa och slå på elvärmn samtidigt samt laga vid samma klockslag te och kaffe. I pauserna under populära teveprogram.

Fransmännen gör detsamma, men en timme tidigare.

Det här beteendet ger kraftföretagen stora reglerproblem.

För att jämna ut belastningen på kraftnäten i båda länderna tas i år fyra elkraftkablar i bruk under Engelska kanalen.

Men kanalen är hårt trafikerad; hårdast i världen. Trälare och draggande ankare väntas ta sin tribut i form av avslitna kablar. Detta förutses trots att kablarna grävs ned 1,5 m i havsbotten.

Reparationstekniken har därför förberetts i ett omfattande fransk-engelskt samarbete. Resultatet är ett undervattenshus för kabelskarvning vid atmosfärstryck på djup ned till 65 m, vilket är det största i kanalen.

Metoden är alltså i princip densamma som för sex år sedan

användes vid reparation av elkabeln mellan Helsingborg och Helsingör. Då användes ett litet undervattenshus, s k habitat, framtaget av Göteborgs Dykeriteknik AB.

Arbetena i Engelska kanalen ska emellertid kunna utföras i mycket hårdare väder än vad som förekommer i Öresund. Därför har detta nya habitat, som konstruerats och byggts i England och Frankrike och nu provats i Nantes och St Nazaire, gjorts betydligt större. Fem man skall kunna vistas i detta på havsbotten mellan ett halvt och två dygn. Därtill kommer ett överlevnadsskydd för ytterligare 96 timmar.

Habitatet har konstruerats för att klara stormvindar upp till 6 beaufort, vilket svarar mot 3 m våghöjd, och överleva vid 9 beaufort och 3,5 knops strömsättning.

I sin helhet består reparationssystemet av tre delar: supportfartyg, som hyrs in, en dykarklocka för att vid atmosfärstryck föra ned folk till habitatet, samt det nybyggda undervattenshuset. I detta kan man dra in kabeländarna och skarva en vid ytan reparerad 100 m-längd.

Det arbete som tar längst tid att utföra är att linda isolering på

kabeln. Denna mäter 100 mm i diameter. Den el-ledande kärnan är endast 40 mm. Resten är bly- och stålarmering som pappersisolering.

Fel på kabeln lokaliseras först till på 10 km när och sedan tas en 100 m lång kabeldel upp. Sedan den reparerats går habitatet ned för skarvningen, som kan ta de fem ombord upp till två dygn.

Chef ombord är en dykare. De fyra övriga har mest arbete med att lägga på isoleringen. Det kräver luft med endast 40 procents relativ fuktighet.

Enligt Det norske Veritas, som svarat för kvalitetssäkringen i både England och Frankrike, har arbetsstyrkan tillgång till 7 m av kabeln åt gången. Kabeländarna har då förts in igenom en sluss av dubbla, vattentäta gummipackningar. Därefter pumpas vattnet ur röret där kabeln ligger och luckor öppnas in till arbetsrummet.

Utveckling och bygge av reparationssystemet har gått under projektnamnet CRAB (cable repair and burial). Det har letts av de brittiska och franska motsvarigheterna till svenska Vattenfall.

HANS WERNER

UR BOTTEN -
TIPPSET FRÅN
ÖSDK.

Norska utsläpp hotar havet i norra Bohuslän.

UR DN
FEB-86

STRÖMSTAD Förerenat vatten från den norska älven Glomma har tagit stryptag på havet i norra Bohuslän. Havsbotten håller på att kvävas och livet i havet är hotat.

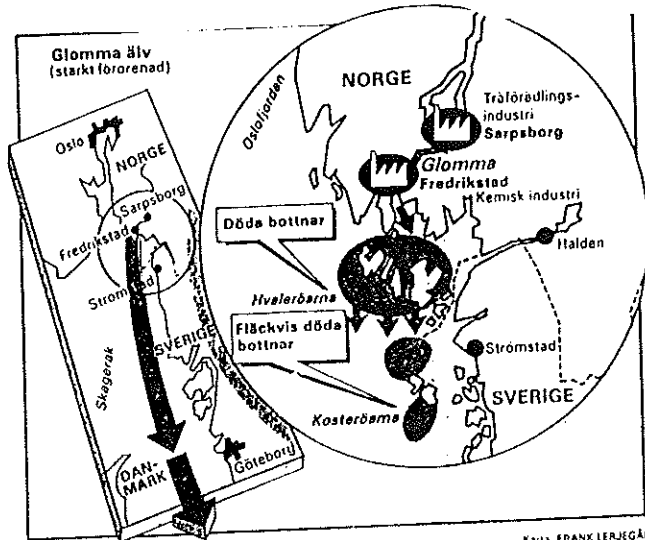
— Ett dött hav blir en katastrof för bygden, menar miljövännen i både Sverige och Norge.

— Vi lever på havet. Utan ett rent hav har vi inte en chans här uppe, säger Margareta Nordström, från Strömstads miljöforum.

Laget för havsmiljön i norra Bohuslän har snabbt försmrats de senaste åren.

— Vi står nu inför en ekologisk katastrof, menar Lars Afzelius, förstandare för Tjärnö marina biologiska laboratorium utanför Strömstad.

I Glomma, Nordens vattenrikaste älv, rinner det orenade kloakutsläppet från 300 000 människor ut. Älven är också starkt förorenad av industrisläpp. Vid älvmynningen i det ekologiskt känsliga Hvaleröområdet på den norska sidan av gränsen är havsbotten redan död.

Kloak- och industrisläpp från den norska älven Glomma har redan dödat havsbotten vid älvmynningen. Utanför Strömstad håller botten nu också på att kvävas.

Isbrytare kan rena Östersjön

■ Låt isbrytarna sommardag hjälpa till med att rädda Östersjön från nedsmutsning. Det föreslår uppfinnaren Pauli Isteri från Helsingfors, som utvecklat ett system för att syrsätta stillastående syrefritt bottenvattnet i insjöar.

Nu vill han pröva sitt system ute på öppna havet. Han tänker sig två stora pråmar, som båda försörjs med energi från samma isbrytare. Pråmarna pumpar upp vattnet till ytan där det blandas med luft, och släpps sedan ut uppe vid ytan. Vattnet kan pumpas upp från hela 300 meters djup.

På det sättet tror Pauli Isteri att föroreningsituationen i Östersjön kunde lindras. Effekterna skulle bli ungefär desamma, som när friskt, salt- och syrerikt vatten från Nordsjön bland tränger in genom de danska sunden och sätter liv i annars döda djupområden.

Ungefär 100 000 kronor per dygn skulle det kosta att driva ett tvåpråmsarrangemang av det här slaget, menar uppfinnaren. Och han tycker inte att det är mycket, om alla Östersjöns kuststater skulle vara med och dela på kakan.

Problem

— Ekologisk katastrof är ett alltför starkt ord som jag inte vill använda, men regeringen har under de senaste åren fått upp ögonen för att utsläppen från Glomma är ett allvarligt miljöproblem.

Det säger Hjalmar Holm, direktör i det norska miljömyndighetsdepartementet.

På måndagskvällen deltog han tillsammans med kommunalpolitiker och industrifolk från Norge i en debatt som anordnats av Strömstads miljöforum.

Fran svenskt håll kräver man att Norge rena sina utsläpp.

— Det moraliska ansvaret har den norska regeringen. Det är den som måste se till att de norska kommunerna och industrifabriken rensar sina utsläpp, menar miljövännerna i Strömstad.

Miljökrav

En allt starkare norsk miljörelse ställer nu samma krav. Tidigare har det varit svårt att driva miljökampen i Norge. Arbetsmarknadspolitiska skäl har gjort att miljödebatten där haft svårt att vinna gehör. Bland annat har fackföreningarna varit emot strängare miljökrav eftersom sådana ansetts hota jobben.

Men nu ska ett kommunalt reningsverk byggas för fem kommuner vid Glomma.

Medan svenska kommuner kan få 70 procent av kostnaderna för miljöförbättrande åtgärder täckta av staten, har norska kommuner fått nöja sig med 15 procent. Området vid Glomma prioriteras nu av den norska regeringen som beslutat betala 25 procent av kostnaden för det planerade reningsverket där.

Dispens

Men under debatten i Strömstad framkom det att även de norska industrierna vid Glomma är källan till stora utsläpp. Enbart Kronos Titan i Fredrikstad, en kemisk industri som tillverkar vitmedel till färger och plattmaterial, släpper ut 38 000 ton svavelsyra, 23 000 ton järnsulfat, 3 000 ton titandioxid och 7 000 ton slam per år. I Sarpsborg ligger Borregaard, en träförädlingsindustri, som årligen släpper ut 30 000 ton organiskt avfall och 2 180 ton cellulosa-fiber orenat i Glomma.

Borregaards utsläpp sker på dispens från Statens forureningstilsyn, SFT i Oslo, en norsk motsvarighet till svenska koncessionsnämnden. Senast vid utgången av 1986 ska utsläppen av organiskt avfall vara reducerat till högst 20 000 ton, kräver SFT. Men utsläppen från företagets klorblekeri, som årligen släpper ut stora mängder klor och organiskt material, kommer att fortsätta.

Fran Kronos Titan pekar man på att utsläppen av järnvätsfärg minskat drastiskt under de senaste åren. Miljövännerna menar dock att detta enbart beror på att företaget hittat ett lönsammare sätt att bli av med avfallet.

Först 1989 säger sig företaget vara berett att satsa på så kallad fullrening av utsläppen. Då ska utvärderingen av fullrening vid en liknande industri i Västtyskland vara klar. Och bara om den anläggningen fungerar tillfredsställande är man beredd att göra den investering på 150–200 miljoner som krävs för att rena utsläppen.

Totalt släpps det ut 500 ton fosfor, 700 ton kväve och 50 000 organiskt avfall i Glomma årligen.

Pengar saknas

Men miljövännerna hävdar att dessa utsläpp kan vara betydligt större. SFT är dånligt på att kontrollera utsläppen, och risken är stor att företagen gör sig av med mer avfall än de uppger, menar man. Björn Bergman-Paulsen från SPT försvarade sig med att det norska kontrollorganet har haft svårt att få tillräckligt med pengar från den norska regeringen för att kunna göra en effektiv kontroll av utsläppen. Det var ett argument som miljövännerna inte riktigt ville tro på.

— Att påstå att det inte finns pengar i Norge, ett av världens rikaste länder, är en lögn. Det är en fråga om prioriteringar, menade Pål Bølge från Norge.

— Det akuta problemet nu är det stora närsaltutsläppet som Glomma för med sig ut i havet, säger Lars Afzelius.

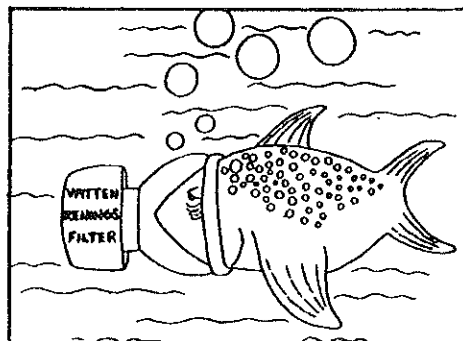
Övergödning

Närsalter, organiskt avfall, leder till övergödning av havet. Algerna växer till och lägger sig på bottenarna som sakta dör soldöda. Det naturliga ålgräset försvinner och sandbottenarna täcks av alg. Tidigare har detta fenomen observerats vid de norska Hvaleröarna, men i somras hittade man döda bottenar även vid Kosteröarna i norra Bohuslän.

Inte bara fiskbeståndet, utan även boddivet är hotat. I den fysiska riksplanen för Sverige är norra Bohuslän avsatt som rekreativområde. På svensk sida finns därför inga industrier som förorenar. Däremot står både svenska och norska jordbruk för en del av utsläppet av organiska material i havet.

I en rapport från den norska länsstyrelsen i området slås det emellertid fast att 90 procent av föroreningarna i kustområdet kommer från Glomma. Besterande 10 procent härrör från Idefjorden, ett annat gränsområde där svenska och norska åsikter om hur utsläppen från miljöfarlig industri bör rensas, går isär.

— KÄRRINGEN MIN ÄR SÅ FUL... att när hon dör har hon bett mig att donera hennes kropp till... SCIENCE FICTION...

Nio månader för ett nyp

Tusentals sälar drunknar i fiskenät.

Grönlandssälar drunknar i tusental i fiskenät utefter hela norska kusten ända ner till Sörlandet. Ett enda nät kan innehålla upp till 50 sälar. Slutsumman kan bli så hög som 20 000.

Det är den värsta katastrofen av det här slaget sedan 1903. I Tromsö med omnejd, där situationen är svårast, travas döda sälkroppar i land. Man har fått vad som på modern svenska kallas ett kvittblivningsproblem.

— Det är inte uteslutet att också svenska västkusten får besök av Grönlandssälar, säger Torkel Öritsland, sälexpert vid havsforskningsinstitutet i Bergen.

Massinvasion

Riksmuseet i Stockholm diskuterade för övrigt på torsdagen att sända folk till Nordnorge för att ta sälmaterial till samlingarna men också skaffa bl a fettprover för analys.

Det rör sig om en veritabel massinvasion av sälar. Men varifrån de kommer är en helt öppen fråga.

Torkel Öritsland anser att djuren simmat mot öster från bland annat områdena kring Jan Mayen. En orsak till det stora antalet skulle vara att fångsten av de små vitpåsade sälungarna minskat drastiskt på senare år.

En annan teori är att det handlar om sovjetiska djur. Stammen utanför ishavskusten där brukar vandra mot väster, utefter iskanten, och sprida sig norrut i Barents hav när isen släpper i höjd med Kolahalvön.

Men enligt uppgift skulle isläget i vinter göra att sälarna fortsatt "rakt fram" och hamnat vid norska kusten.

— Det motsägs av att vi fått ytterst få rapporter om sälar från Finnmark, alltså den nordöstligaste kuststräckan, säger Torkel Öritsland.

Undernärda sälar

De döda sälarna tycks genomgående ha mycket små späcklager på kroppen. De är i dålig kondition på grund av undernäring.

— Många är väldigt små, säger Karl Ugland vid biologiska institutet, Oslo universitet. Vikten är bara 60 procent av den normala.

— En stark faktor kan alltså vara att överfiskning av framför allt lodbestånden tvingat sälarna till allt längre födosök och så har de till slut hamnat vid norska kusten, tillägger han.

De norska fiskarna måste ta de döda djuren med in till land. Kastas de tillbaka i havet är de snart i näten igen.

På Tromsö museum, som SvD kontaktat, säger man att en såregen konfliktsituation uppstått.

— Sälarna är en underbar naturresurs (så här års är pälsarna fantastiska) som vi inte får jaga längre på isen. Nu levereras varan så att säga gratis vid tröskeln — men man klarar inte att ta hand om den.

— Jodå, vi skulle kunna ta emot 50 000 sälskinn om så vore, säger Christian Riebes, chef för den stora pälsfirman i Bergen. Men priserna har blivit så låga att de inte täcker kostnaderna för insamling och skinnberedning. Och det finns inte många personer kvar utefter kusten som kan hantera ett sälskinn.

Köttet blir minkföda

Däremot organiseras nu en hantering i Tromsö för att ta sälköttet till minkföda.

Torkel Öritslands recept för de

döda djuren är handfast: sprätta upp kropparna och dumpa dem i fjorden. Där finns allsköns kräftdjur som snart förintar dem. Tillskottet av biologiskt material som vattenförorening blir ändå litet.

De norska fiskarna har rätt till en ersättning från staten på 400 kronor per säl. Enligt uppgift har miljövarningsdepartementet reserverat en miljon för årets behov.

Envar kan räkna ut att det blir fråga om helt andra summor, hur nu den saken skall lösas.

Följer utvecklingen tidigare mönster skall sälarna försvinna till havs igen ungefär i mitten av februari. Ännu väntar alltså många tragiska fångster.

Brickor i fenorna

Torkel Öritsland har märkt tusentals ungsälar vid Jan Mayen och Grönland med en gul plastbricka i de bakre fenorna. Han ber västkustborna att hålla utkik efter sådana märken om det skulle komma sälar i land.

Det är inte bara sälar som just nu drabbas av massdöd vid Nordnorge. De senaste dagarna har tusentals döda sillgrisslor med västvindar drivit in till kusten i Östfennmark.

På Tromsö museum uppger man att fåglarna är helt utmärglade. De har helt enkelt svultit ihjäl till havs.

Det ligger nära till hands att se ett samband, alltså brist på lämplig mat, med Grönlandssälarnas öde.

Lennart Lundegårdh

DET VAR EN NORRMAN SOM TÄNKTE TA LIVET AV SIG MED EN ÖVERDOS ALBYL. MEN NÄR HAN ÅTIT ETT PAR KÄNDE HAN SIG BÄTTRE...

— Jag tyckte precis det gick i dörren, Ada!

— Dumheter Kal. Du har ju varit impotent i årtal.

*

Professorn satt och skrev en vetenskaplig artikel. Plötsligt kom hans fru intrusande och ropade: — Du måste göra något, det står i tidningen att du är död. — Hmmm, sa professorn, ja, jag får väl skicka några blommor då.

*

Lasse hade gift sig. Utan att tänka på de ekonomiska konsekvenserna. Alltså måste han på ett snyggt sätt förklara för sin fru att det inte skulle bli någon dans på rosor.

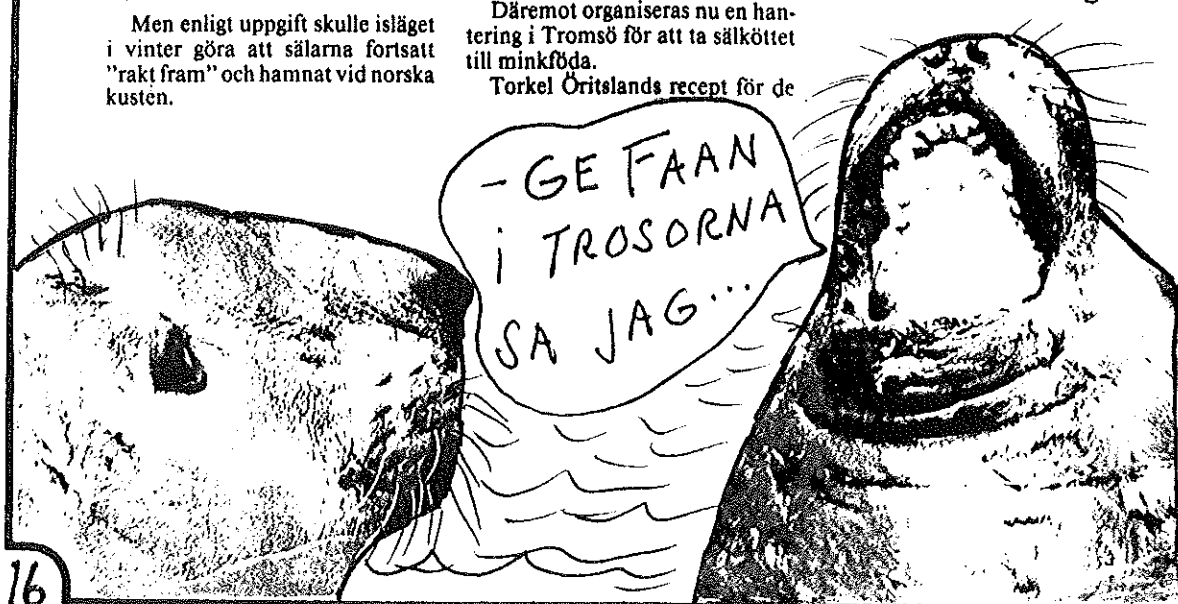
— Du förstär älskling, att min ekonomi är sådan att vi så här i början nog får leva mest på kärlek.

En kväll då han kom hem stod frun med uppdragen kjol framför den öppna spisen.

— Men vad gör du, älskling?

— Jag värmer kvällsmaten, svarar den ekonomiska frun.

Varje attrapp i form av en napp är trist som tröst i brist på bröst...

SKA VI

FÖRSÖKA TRÄNA I
VINTER I TIBBLE
SÅ ATT VI FÅR
IHOP ETT GÄNG
SOM KAN TA SIG
RUNT LOSKÄRET.
SNACKA MED
HELENA. HON SIM-
MAR VARJE ÅR.

LOSÄR RUNT

För långtids....planerare....

Notera söndagen den 3.maj 1987 för säkerhetstävlingen "Loskär Runt" som då går för 22:a året i följd i Grisslehamn.

Nyhet för klubbarna

1987 kommer vi att belöna de klubbar som visar största intresset för "Loskär Runt" med vårt nya, trevliga standar att placera i klubb-lokalerna.

Dels skänker vi standar till de 3 klubbar som anmäler flest deltagare totalt, dels ytterligare 3 standar till de klubbar som anmäler störst procent av sina medlemmar.

Ni kan redan nu beställa önskat antal tävlings-PM med alla detaljer och anmälningsblankett för spridning i klubben.

Ring Arne Borlin, tfn 08-68 36 24 (dygnet runt)!

STÄLL UPP I "LOSÄR RUNT" ALLTSA!

Den svenska marinen har gjort prov med denna 28-knops gummibåt som på några sekunder förvandlas till undervattensferkost för fyra dykare.

Marinen provar dykande gummibåt

En gummibåt som på två sekunder kan förflyttas ner under vattenytan och osynligt fortsätta färdan med fyra dykare ombord!

Det är vad den svenska marinen just nu funderar på om man skall skaffa som ett nytt spaningshjälpmedel.

Förra veckan provade marinen i tvillingen en ny undervattens-farkost. Den är en fem meter lång gummibåt med kaplad 90 kvadratkilometer skivare som på span ger båten fart på 20-30 knop beroende på last.

En undervattensdrift utövar två elstartare i båten framkant. De ger drift till knop fart under vatten.

Batterikapaciteten mörger 200 kilowatt i ett dyk i undervattensläge. Båten klarar djup ner till 200 meter men i praktiken avgränsat av djupets möjliga exponering under vatten. Meningsfullt användningsområde är därför vid djup grundare än 100 meter.

Dykning med gummibåtar kan ske mycket snabbt. Medan besättning förflyttas går med hög fart kan de båda positionerna på gummibåten rönnas på fullt.

Intagen till den tryckstäta kaplade skivserietan stängs och efter sekunder senare kan båten vara på väg ner under vattenytan.

I något upp till fyra engelskiltillverkat de så kallade subklimmer mycket stabilt och lättavvägd under vatten. Den kan knäas, stoppas eller parkeras på exakt bestämt djup.

Föraren styr farkosten genom att manövrera den rörliga armen i fören på vilken de två elmotorerna sitter.

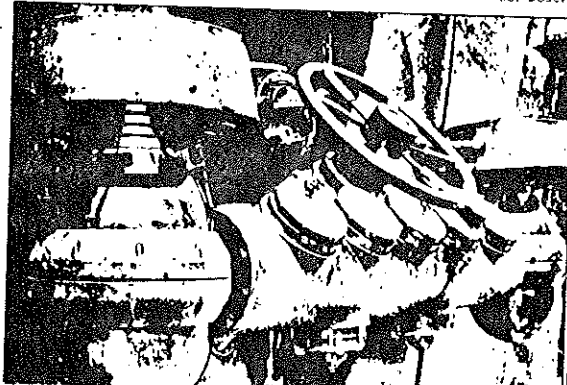
Förutten kompass, logg, djupmätare och manövrerinstrument kan bäras utrustas med hydrofon framfäst till ett skokod samt decodernavigator.

Gummibåten med dykare kan släpas från en ubåt eller bogfäst självta sig fram på span i sjöfart. Båten svarer alla uppräckt med radar.

Att använda båten för ubåtsjakt är dock inte bli möjligt i detalj hos den allierade väl under vatten. Marinens intresse för subklimmer som kostar 900 000 kronor, är främst inriktat på döda spanningsutrustning i Sverige. Kostför svar.

ULF BUSCH

SAXAT UR NY TEKNIK

Vid 1,5 kW elstartare ger gummibåten två knops fart med fyra dykare i undervattensläge. Batterierna räckter 9 km.

SSDK

DET VORE
FAKTISKT
KUL!

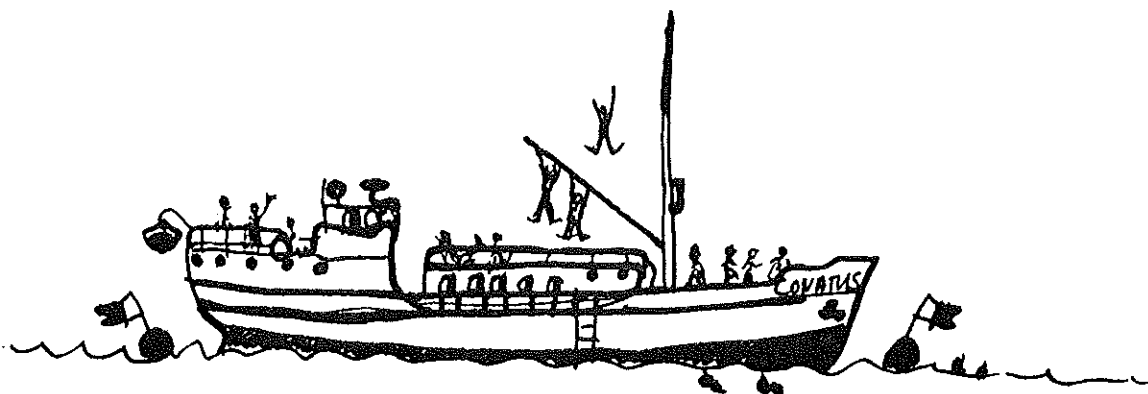
DYK veckor på Västkusten

Jär blir det trä klubbresor till Västkusten

Vecka 31 (25/7 - 1/8) som vanligt till Köpings toppenställe vid Hamburgsund. Vi bor i den charmiga gamla länsmanvillan som nu har alla bekvämligheter. Allt till självkostnadspris. Ca 35kr/dagn för övernattning. Bilutfärder och luftfyllningar är också billiga. Klubben kommer att subventionera den sk. serviceavgiften, så allt blir till billigaste pris.

Boka redan nu in vecka 31. Det brukar bli fullt hus med grodmän. Mer info i nästa Grodبلاد. Är du nyfiken eller vill anmäla dig: Ring

Ulf Jansson 7589525

Vecka 29 (12/7 - 19/7 preliminärt) tuffar vi ut på en veckolång tur med m/s CONATUS. Det blir en vecka med garanterat massor av dyk på många av Sveriges bästa dykställen. Vi utgår från Kungshamn och går via Väderöarna och Koster upp till Norge. På tillbakavägen dyker vi på Persgrunden om vådret tillåter.

Priset är 2450,-
 - Inger helpension - frukost, lunch, middag, fika
 - Fri tillgång till luft - obegränsat antal dyk
 - Sänglinne och handdukar
 - 2 eller 4mans hytt
 - TV - Video - spel - windsurfing

m/s CONATUS är 30m lång med 8 st 2 bädds hytter och en 4 bädds = 20 platser
 Besättningen är 3 man. Kompressor 200-300 bar. 2 st duschar, 3 toaletter.
 Fint kök - Godmat.

Vi som var med på klubbresan 1984 hade en verklig toppenvecka.

Rekommenderas verkligen till den som vill dyka mycket och bekvämt.

Mer information fås av dykplaneraren: Uffe Jansson 758 95 25

grodبلادet

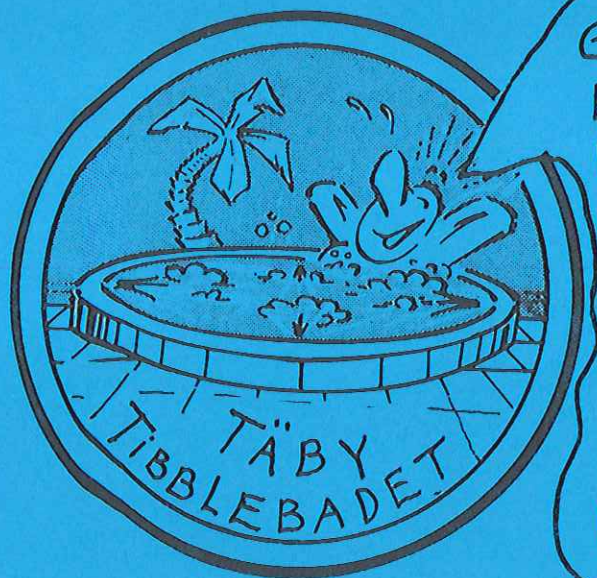
ROPIKBADA I VINTER

PÅ ONSDAGSKVÄLLAR

GRODMÄNNENS TID

KL: 20.00 - 21.45 i TIBBLEBADET.

GÖR DET TILL EN VANA OCH
BEHÅLL ELLER FÖRBÄTTRA
VATTENVANAN NU I VINTER.
BRA FÖR KROPP OCH SJÄL
ATT INTE LIGGA AV SIG
UNDER VINTERN.
KUL FÖR KLUBBEN ATT FÅ
BEHÅLLA BADTIDEN.

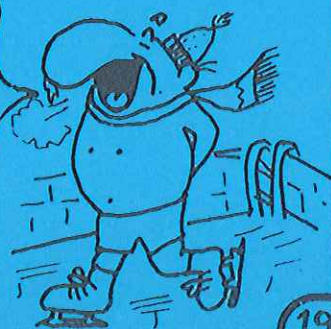
HAR DU AVVÄGNINGS PROBLEM?
PASSA PÅ HÄR I LUGN OCH RO OCH
ORDNA DEN SAKEN TILL VÅREN MED

"EGON BLY"

ENDAST 15:- KG

BESTÄLL 0762-74887.
PER TEL.

KALLT?
SKITSNACK
KOM OCH
PRÖVA!

grodbleadet

ETT NYTT DYKÅR
MED LUFT OCH UT-
RUSTNING FRÅN

Sandiver

VANADISV. 27

Stockholm Tel. 08-312203-80

JUST NU 10% PÅ
REGULATORSERVICE

FRAM TILL MARS

ÖPPETTIDER UNDER LÅGSÄSONG

MÅND-TISD. 10.00 - 13.00 15.00 - 18.00

ONSÖ - TORSÖ. 15.00 - 18.00

FRED. 10.00 - 13.00 14.00 - 18.00

LÖRD. 10.00 - 14.00

VÄLKOMNA!